

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 49.

ANULU XXIV.

Sabiiu 20 Iuniu (2 Iuliu) 1876.

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care done septemani cu adansulu Foisior'e. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditor'a foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani zat'a prin scrisori frante, adreseate cãtra expeditor'a. Pretulu pnenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trojelealte pãrti ale Transilvaniei si pentru provincie din Monarchia pre anu anu 8 fl. iera pro o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a don'a ora cu 5 1/2, cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Invitarea de prenumeratiune la „Telegrafulu Romanu“ cu „Foisior'a“

pre o jumetate de anu (Iuliu-Decembre) alu anului 1876. — Pretulu abonamentului pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-unguresca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strai-natate, 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardia cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugãmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu cãte doue poste ultime, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandãmu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utal-vány. — Post-Anweisung.) cã impreunã cu spese mai putiene si cã mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiiu.

Sabiiu 30 Iuniu 1876.

(II.) Evenemintele belice ce se petrecu in tierile invecinate, umplu deingrigire si pe ocãrmuitorii statului nostru. Nici ea se pãte altcum; cãci foculu ce se estinde odata preste unu edificiu ore-care, amenintia indeosebi edificiile invecinate. Si de aceea apare consultu, cãndu unu regimu fatia cu evenemintele belice ce se pregatescu si petrecu in tierile invecinate, intre-prinde acte de precautela, cã sa se impedece transplantarea reului acestu'a si pe teritoriulu seu. Este inse fãrte greu a nimeri intre jurstãri de acesteia midilãcele cele potrivite pentru scopu: a nu impune poporatiunei din intrulu tieriei, fãra motivu greutãti apasetore. A nu vadã prin actele de precautela, neincredere cãtra poporu si prin acest'a a-lu instrainã dela sine. Iera de alta parte a nu intre-lasã nici precautel'a aceea, ce o pre-tinde interesulu statului —

Fatia cu resbelulu ce, cum se vede adi-mãne 'lu va incepe Serbi'a invecinata, in contr'a imperiului otomanu, negresitu ca e indatoratu regimulu nostru, a intre-prinde mesuri de precautela la marginea de cãtra Serbi'a. A se dã inse mesuriloru acestor'a de precautela caracterulu unei fortie de statu menite spre a tieni in freu pe serbii din pãrtile sudice ale Ungariei, acest'a abia apare consultu. —

Jurnalele magiare se intrecu de a aduce sciri care de care mai alarmãtoare in privinti'a tientei serbiloru, de pe teritoriulu Ungariei. Unele ne spunu ca ei aru stã in nemidilocita legatura cu omladin'a si aru lucrã mãna in mãna cu ea in cestiunea resbelulu in contr'a Turciei. Altele mergu si mai departe si sustienu ca serbii din graniti'a de cãtra Serbi'a aru despectã chiaru guvernulu ungurescu si aru lucrã pre fatia in contr'a intereselor patriei. —

Cãndu s'aru constatã ast'a din urma, atunci nu aru mai incapã in-

doiãla, ca guvernulu aru fi datoriu a intre-prinde ce-va, a luã mesuri spre a-si asigurã respectulu cuvenitu si spre a asigurã de alta parte si pacea si liniscea interna. Si in casulu acest'a mai ca nu aru mai putea fi in-doiãla, despre destinatiunile legei, ce s'aru putã aplicã cu dreptu, in contr'a acelor'a ce s'aru dovedã de partasi la astfeliu de intre-prinderi ostile.

Totulu inse ce se constata pãna acum'a, din asiã numitele „agitatiuni“ ale serbiloru din sudulu Ungariei, constã numai intru aceea: ca mai multi dintre serbii austro-unguresci au participatu la imprumutulu contrasu de regimulu serbescu pentru resbelu, si ca mai multi teneri serbi trecãndu frontariile aru fi intratu cã voluntari in servitiile serbesci. —

Atãt'a numai e constatatu pãna acum si de aceea si calculãmu numai cu factorii acesti'a. Deci stãndu lucrurile astfeliu, nu e de explicatu pentru ce atãt'a larma din partea jurnalorulu magiare. Cãci aceea ce facu singuratecii individi, chiaru deca aru fi in sine o nelegalitate sãu neloiãlitate nu i se pãte inca imputã natiunalitãtei intregi cã atare. Si faptele inca pentru sine privite, nu se potu cualificã de penalitate cu atãt'a mai putienu dõr' chiaru de fapte de tradare; dupace ele nici nu suntu indreptate in contr'a esistentiei sãu a integritãtei statului nostru, sãu a altu'a statulu federatu cu alu nostru, nici chiaru in contr'a intereselor esprimate ale statului nostru.

Departu se fia de ori-ce patriotu, ori-ce tendintia ostila esistentiei statului sãu chiaru si numai intereselor sele de prosperare; departe chiaru si intrelasarea indeplinirei datorintelor ce se receru dela ori care bunu patriotu. Atãt'a inse nu se pãte denegã nici unui patriotu cu dreptu cuventu, cã adeca sa se bucure dimpreuna cu frãtii sei de acel'asi sange, de-si de pre teritoriu strainu, sãu se impartasiãsca cu ei simtiemintele de bucuria sãu intristare. Asiã de departe nu se potu intinde postulatele cualificatiunei de patriotu bunu; si asupr'a inter-nului nu dispune nici o legislatiune civila.

Serbii din pãrtile sudice ale Ungariei, deca nu au comisu altce-va, apoi totu pecatulu lor nu consta intr'alt'a, decãtu ca simpatiele lor nu se intãlnescu cu cele ale natiunei magiare predominitoare. Magiarii din intemplantu nutrescu simpatii pentru turci. Ei de sigura ca inca voru fi posedendu destule actii de creditu turcesci si dintre tineri de ai densiloru inca trecu, dupa cum ni o spunu cu fala jurnalele magiare, destui cã se intre in ostirile turcesci; dar' pentru tãte acestea inca nu s'a auditu nici o voce nemagiara carea sa-i fia stigmatizatu de nepatrioti.

Apoi deca esista egalitate de dreptu; cu atãt'a mui multu trebuie se esista si libertate egale de simpatii si simtiri. Si preponderanti'a politica a rasei magiare nu se pãte estinde pãna acolo, cã sa li se impuna celorlalte natiunalitãti, si simpatiele rasei magiare, sãu sa li se socotãsca chiaru cã crima, neimpartasirea simpatieloru acestor'a.

Deci dupa cele constatate pãna acum'a abia s'aru putã rectificã suspinderea constitutiunei in tienuturile locuite de serbi, sãu chiaru punerea tienuturiloru acestor'a in stare de asedi. Pentruca in faptele de pãna

acum constatate nu se vede destula cauza pentru o atare procedere. Ier' suspinderea constitutiunei fãra motive binecuventate, pãte insuflã ingrigire celor'a ce tienu la respectarea constitutiunei.

Revist'a politica.

Evenemintele cele mai insemnate ni-le da acum in permanentia Serbi'a si Muntenegru. „Pest. Ll.“ de Joi dimineti'a are o telegrama datata: Vien'a 28 Iuniu de urmatoriulu cuprinsu:

„Speranti'a de o intielegere intre „Russi'a si Angli'a este fãrte sguduita „in urm'a unei notificatiuni a consu-lului generalulu Ionin, ca o naia „cu arme englese, destinata pentru „Mouktar pasi'a, a sositu la loculu „destinatiunei sele si ca unu attaché „dela ambasada englesa din Vien'a „a dusu bani numitulu pasi'a. Tiarulu „s'a esprimat in termini fãrte esa-„cerbati asupr'a acestui lucru si a „demandatu a se liquidã pentru Ser-„bi'a 4 miliãne de ruble.“

Mai deadreptulu privescu pre Serbi'a urmãtoarele sciri, cari le estra-gemu din mai multe telegrame:

Serbi'a a sistatu missiunea lui Cristici la Constantinopole, din cauza ca Põrt'a a dechiaratu, ca nu pãte acceptã objectulu missiunei, care i s'a adusu la cunoscentia mai inainte pe cale confidentiale.

Capeteniele insurgentiloru din Erzegovin'a si din Bosni'a, si unii si altii, s'au intrunitu separat in Scup-cine. Cei dintãiu au prochiamatu pre principele Muntenegrului Nicolau de suveranu alu lor, cesti din urma pe principele Serbiei Milanu. De ambe pãrtile s'au tramisu deputatiuni la respectivii principi, cari ducu actele de prochiamae.

Pre calea biroului coresp. vine din Belgradu (29 Iuniu) scirea urmãtoare: Intre bubuitulu tunuriloru si aclamãri, principele Serbiei a plecatu astadi dimineti'a spre fruntarii. Ministrii lu in-sotiescu pãna la Semendri'a. Ajunsu la fruntarii principele va emite o pro-chiamatiune. Metropolitulu si episcopii au plecatu de eri spre a impartasi soldatiloru binecuventarea bisericesca.

Mai pre largu espune acel'asi evenementu telegram'a urmãtoare adre-sata la „S. d. T.“:

Belgradu 29 Iuniu. Principele Milanu a plecatu adi dimineti'a la 4 ore cu vaporulu spre Semendri'a si de acolo la Alexinatu la armat'a principalã. Inainte de plecare se celebrã unu servitiu divinu solemnelu. Sarutandu Milanu stégulu s'a adresatu cãtra trupe: Frãtiloru, cãndu plecu la armat'a mea pentru apararea patriei amenintiate de inimicu, recom-mandu pre soci'a mea si capital'a scutului cetatieniloru si armelor vãstre!“ Laplecarea lui Milanu eraupresenti, consululu rusescu, consululu germanu, precum si consululu romanescu. Bubit de tunuri, sunetu de clopote si bucuria nemarginita in populatiune.

Press'a se încerca a indigitã scopurile strategice generali cari se potu urmari din partea armatei serbesci si turcesci dupa positiunea ei de acum. Positiunea grosulu arma-tei serbesci intre Ciupri'a si Alesinatu e conditiunata deocãmdata de concen-trarea puterei armate turcesci dela Nisiu. Lini'a principalã de operatiune a acestei din urma trebuie sa fia in-

dreptata cãtra Kragujevatinu si Bel-gradu, orãsiele cele mai insemnate ale Serbiei, si de alta parte armat'a ser-besca nu numai va acoperi lini'a ac-est'a, ci va trebui se considera Ni-siulu cã primul obiectu de opera-tiune, cãci de acolo ducu pe de o parte cãile prin siesulu Nisiavei, ier' de alta parte prin siesulu Moravei cã-tra Sofi'a si Leskovae. Pre lãnga ace-st'a se ofera cã de sine pentru mis-carea de contingente mai mari valea cea estinsa a Moravei bulgare. Pri-mele lupte deciditoare intre cele doue armate voru trebui sa urmede in casu de resbelu la graniti'a sudica, intre Nisiu si Alexinatu. Armat'a turcesca se afla la tãtu casulu din capulu lo-cului in avantagi, fiindca posedã in Nisiu unu locu de castre fortificatu, a cãrui atacare din partea serbiloru va avã sa intempine nu neinsemnate greutãti, dupa ce armat'a lor va esã din defileulu Moravei spre sudu dela Alexinatu.

Dupa situatiunea militara si po-litica Serbi'a va trebui sa prefereze ofensivei defensivã, in amendõne ca-surile prim'a decisiune resbelica va urmã probabilu intre Nisiu si Alexi-natu. Postarea divisiunei dela Drin'a de o fortia ce-va cam dispropor-tionata corespunde de asemenea cu o tendintia ofensiva. Divisiunea acest'a ce e dreptu nu va realisã o ocupa-tiune directa a Bosniei, i va succede in-sa totusi sa ofere insurectiunei mãna de ajutoriu.

Obiectele naturali de operatiune ale acestei divisiuni voru fi probabil-minte Zworniculu de lãnga Drin'a si Se-rajevo, pe care va avea sa le acopere Mucthar pasi'a. Divisiunea din Cia-ciacu se pare a fi destinata de a rea-lisã mai multe scopuri.

Ea impreuna divisiunea de lãnga Drin'a cu grosulu la Alexinatu, si astfeliu va potea dã in casu de lipsa sãu unei sãu altei pãrti a armatei mãna de ajutoriu. In casu de ofensiva generala serbesca va cautã divisiunea acest'a a ajunge valea Limei si a se aclude operatiuniloru Muntenegrului, cari suntu mai la mãna in directiunea ac-est'a. Divisiunea asiã numita danubiana dela graniti'a ostica a Serbiei va ca-petã inainte de tãte unu rolu defen-sivu. Ei nu numai i lipsesce puterea receruta si spatiulu de a se estinde, ci in calea ei diace totu de odata si Viddinulu, un'a dintre fortificatiunile cele mai impenetrabile si tari ale im-periului turcescu. Viddinulu e bine armatu, terenulu de partea vestica se pãte preface in tempulu celu mai scurtu intr'unu impedimentu estinsu de inundatiune. Divisiunea danubiana se va decide asiã-dara la totu casulu la o blocada a acestui punctu. La casu, cãndu armat'a turcesca aru luã ofensiva, aru putea sa faca acest'a numai din Nisiu, fiindu-ca trupele ce stau la dispositiune nu voru fi de ajunsu spre a trece Drin'a in vestu si Tinoculu in ostu.

Insurgentii bosniaci din muntele Cozar'a au adresatu, precum scrie „Cor. P.“, o scrisore cãtra in-surgentii hertegovineni din Banjani, prin care anuntia, ca ei nu se voru demite sub nici o conditiune la ne-gotiãri pentru unu armistitiu de o durata cãtu de scurta. Deca voru vãi hertegovinenii se o faca, o voru face ce e dreptu cu periculu de a fi amagit precum urmãza: „Voi ve insielati fra-tiloru, suna acea scrisore, — deca

credeti ca Pórt'a ve va dá positiune autonoma. Tóte reformele ce-le promite suntu incredite organeloru ei, ampoiati turei, spre a le duce la indeplinire. Ce are acest'a sa insemneze, sciti voi prea bine. Noi din parte-ne vomu preferi lupt'a pâna la cea din urma picatura de sânge acestoru felu de concesiuni, care nu merita a pune existinta atátoru familii in jocu si a prefate tiér'a nóstra cea frumoasa in ruine.

Ddiu sa ve lumineze pre voi, fratiloru. Anunciulu acest'a s'a primitu in castrele insurgentiloru ertiegovineni preste totu in modu câtu se póte de indiferent.

Despre atitudinea si armat'a Montenegrului i se scrie la „Corespondinti'a politica“ din Cetinje la 21 Iuniu:

Alarm'a de resbelu ce petrunderu din Belgradu la noi aici unu echo viu. Incepu cei de acolo, atunci s'a ispravitu cu neutralitatea nóstra. Montenegro nu póte remané inderetulu Serbiei. In intelesulu acest'a e a se luá si misiunea ministrului nostru de esterne, Stanco-Radonici, care a calatoritu la Ems, de unde se astépta sa se reintórca la 24 Iuniu. Radonici avea insarcinarea sa desfasiure tiarului, ca principele Nicolae va fi constrinsu in interesulu dinastiei sale sa paraséca neutralitatea in celu mai de aprópe tempu. In fapta e bine cunoscutu consuliloru ce residéza in Ragusa si suntu acreditati principelui, ca positiunea Montenegrului a devenitu acum mai pre urma fórtedificila. Intetirea insurgentiloru pentru ajutoru de o parte si imputările suditoru sei insusi pentru atitudinea rezervata a Montenegrului de alta parte s'au facutu totu mai impetuosa.

O neutralitate cu asiá lunga durata, cum o a observatu principele Nicolae, nu o aru fi potutu sustiené inainte de densulu nici unu vladica montenegrinu. Dara acum nici densulu nu-i mai e prin putintia a tiené mai multu pre montenegrini in fréu. Elu aru trebui sa aléga numai intre resbelu si fuga. Preste acest'a e cu neputintia a tiené pre tempu nehotaritu atáti soldati sub arme, ceea ce e de lipsa, pentru ca corpulu armatei turcesci la Podgorit'a amerintia tiér'a. Se pare ca in Ems cu tóte negociările mai nóue s'a consideratu totusi seriozitatea argumentelor produse. Reintórcerea lui Radonici are de asta data insemnatatea, ca Montenegro a obtienutu libertatea actiunei dupa propria sea chibzuire si conformu proprielor sale interese, darsi si pre responsabilitatea seapropria pentru tóte consecuentiele ce potu sa derive de aci.

De o camdata s'a chiamatu sub stindardu toti montenegrini dela 17 pâna la 60 ani. Adeverat'a putere armata a montenegriniloru va constá din 16—17000 combatanti, cari se impartu in dóue corpuri.

Puterea principale comandata de principele cu o fortia de 11,000 soldati va luá positiune vis-a-vis de Podgorit'a. Se speculeza si la o diversiune a miriditoru in dosulu puteriloru combatante turcesci, cari in easulu acest'a aru fi silite a se retrage la Scutari.

Pentru operatiunea in Ertiegovin'a aru mai remané numai 7000 soldati, cari impreunându-se cu 5300 insurgenti aru representá o fortia de 12,300 combatanti. Din Ostrogu, la intrarea in passulu Dug'a aru urmá miscarea ofensiva. La Nisi aru remané unu corpu recognascatoriu, care se va inarmá cu pusi. Tient'a operatiuniloru eventuali din partea acest'a va fi Mostar.

Din Albani'a muntene-

grenii voru incercá o impreunare cu armat'a serbésca.

Aprovisiunarea armatei, precum si a poporului, s'a efectuitu pe siese luni, multiamita liberalitatii amiciloru rusesci cum e Weselitzki, care a intratu acum in servitie de resbelu la muntene-greni. Elu va fi unu felu de adlatu alu principelui dendui acestui'a ajutoriu cu talentele sale militare si diplomatece.

Senatulu ia la 1 Iuliu guvernulu tieriei, pe care lu va purtá in numele principelui pâna la terminarea resbelului.

Copii mai betráni ai principelui suntu in Russi'a, cei mai tineri la principés'a in Dalmati'a, in Bianc'a, unde voru remané pâna la sfersitulu resbelului.

„Pesti Napló“ dela 27 Iuniu publica unu articulu despre situatiune, care se termina cu aceste pasagie marcante:

Actiunea se incepe acum; cine scie nu i se va dá si monarchiei nóstre, unu rol principalu in acésta bucata pâna se va terminá? Acésta eventualitate iminenta trebuie sa constringa pe guvernú a asigurá linistea aici acasa pâna mai e tempu.

Spre scopulu acest'a esista armat'a comuna si militiele séu honvedime. In armat'a comuna dorere nu domnesce nici spiritulu constitutiunali nici ungurescu, dara credinti'a cátra Domnitoriu, dinastie si monarchia — se tiene de insusirile ei traditiunali. Dreptu aceea noi nu avem nici o neincredere cátra armat'a comuna si gresiescu acele foi din Vien'a, cari pretindu a fi cetitu acésta din corespondinti'a nóstra din Neoplant'a. Avemu inse o neincredere frésca cátra acea parte din armata, care esista si acum in organismulu confiniului militariu si a cáru desmilitarisare planaita ni-a succesu dincóce fórtedificila, precându dincóce in Croati'a baronulu Rauch cadíu viktima acestei incercări de desmilitarisare. Si acésta neincredere e motivata. Nu reimprospetámu insurectiunea din Racovit'a, nu istoriele supremului rege, nici manifestatiunile generaliloru Benko si Grevicici, nici rolulu ce-lu avura Rodich in Dalmati'a si Mollinary in Agramu; ci aducemu aminte „Pressei“ si lui „Tagblatt“ numai ce a scrisu generalulu Cernaief de vr'o câte-va dile din Belgradu la „Ruski Mir“: „Nu trebuie sa ne temem de Austri'a, de vreme ce armat'a ei e neconstanta, granitieri nu voru luptá contr'a unui adversaru slavu.“ Acésta a dis'o Cernaief — noi n'avemu ce face.

De aceea noi dorimu cá la fruntariile tieriei sa stea o sentinela de regiméte unguresci séu déca mai vreti, germáne si polone si la sustienerea ordinei se vina intr'ajutoriu trupe din militii séu honvedi. Si adimu cu bucuria ca „Pest. Ll.“ se incéla afirmandu adi cá spre sudulu tieriei sa mérga exclusivu numai trupe din armat'a comuna.

Si trupe de honvedi pléca intr'acolo si atátu noi cátu si tiér'a intréga, i aru luá lui Colomanu Tisza fórtedificila in nume de reu, déca cu acésta ocaziune nu aru folosí honvedime. Pentru ce si avem honvedi, déca nu putemu dispune de densii nici atátu cá sa spriginésca conservarea pácei in patria?

Parti'a Austriei inferioare a tienutu o adunare bine cercetata, in care s'au primitu trei resolutiuni. Cea dintáiu, care se referesce la complanarea cu Ungari'a, dechiara punctatiunile cunoscute pâna acum de neacceptabile, astépta initierea unei distribuii a puterei in conformitate cu prestatiunile ambelor diumetáti si prefera mai bine uniunea personale „cu tóte desavantagiile ei“ decátu starile cele rele de adi. A dóua re-

solutiune se ocupa cu cestiunea armatei si culmineza in dorinti'a cá spesele pentru armata sa se reduca la mesur'a celor mai neapertu de lipsa, consideranduse inse deplinu nutritia suficienta a armatei. A trei'a resolutiune respinge punctatiunile dela 6 Maiu ce se referesce la cestiunea bancei, cá pre unele ce pagubescu interele economice si financiale, unitatea monetara si creditulu valutei austriace si recomanda infiintarea respective continuarea unei bance nationale unitari bine organizata la casu de novoia numai pentru Austri'a.

Ordinea examenelor publice

la scólele centrale romane gr. or. din Brasiovu cu finea anului scol. 1875/6.

Examenele publice se tienu in 24, 22, 23, 25, 26, 28 Iunie st. v. cum urmédia:

a) la gimnasiu si la scól'a comerciala si reala.

Luni in 24 Iuniu st. v. va examina:

Dela 8—9 óre a. m. in despart. I.—III. din l. francesca prof. I. Stinghe.

Dela 9—10 óre a. m. in despart. IV.—VI. din l. francesca prof. I. Stinghe.

Dela 10—10 $\frac{1}{2}$ óre a. m. in cl. IV si V de fete din religie cat. B. Baiulescu.

Dela 10 $\frac{1}{2}$ —11 óre a. m. in cl. IV de fete din Geografia prof. I. C. Tacitu.

Dela 11—12 $\frac{1}{2}$ óre a. m. in c. V de fete din l. romana-germana prof. St. Iosifu.

Dela 11 $\frac{1}{2}$ —12 óre a. m. in cl. V de fete din Fisica prof. Ip. Ilasievici.

Dela 3—4 óre p. m. in tóte despart. din music'a vocala prof. G. Dim'a.

Dela 4—6 óre p. m. in tóte despart. exercitii de gimnastica prof. Dr. N. Popu.

Lucrurile facute de elevele cl. IV si V de fete voru fi espuse pre tempulu examenelor in sala cea mare a gimnasiului.

Marti in 22 Iuniu st. v. va examina:

Dela 8—8 $\frac{1}{2}$ óre a. m. in cl. VII gimn. din Fisica prof. L. Nastasi.

Dela 8 $\frac{1}{2}$ —9 óre a. m. in cl. VII gimn. din Istoria prof. Dr. N. Popu.

Dela 9—9 $\frac{1}{2}$ óre a. m. in cl. VI gimn. din l. latina prof. D. Almasianu.

Dela 9 $\frac{1}{2}$ —10 óre a. m. in cl. VI gim. din l. magiara prof. I. Fericeanu.

Dela 10—11 óre a. m. in cl. V gim. din l. elina prof. Dr. I. Lapedatu.

Dela 11—12 óre a. m. in cl. IV gim. din Matematica prof. L. Nastasi.

Dela 3—4 óre p. m. in cl. III gim. din l. germana prof. I. Pope'a.

Dela 4—5 óre p. m. in cl. II gim. din Istoria prof. St. Iosifu.

Dela 5—6 óre p. m. in cl. I gim. din l. latina-romana prof. P. Dim'a.

Mercuri in 23 Iuniu st. v. va examina:

Dela 9—10 óre a. m. in cl. I reala din Istoria naturala prof. Ip. Ilasievici.

Dela 10—11 óre a. m. in cl. II reala din Matematica prof. Dr. I. Bozoea.

Dela 11—12 óre a. m. in cl. III reala din l. germana prof. I. Scurtu.

Dela 3—3 $\frac{1}{2}$ óre p. m. in cl. I com. din Geografia prof. I. Scurtu.

Dela 3 $\frac{1}{2}$ —4 óre p. m. in cl. I com. din l. magiara prof. Art. Fenesieanu.

Dela 4—5 óre p. m. in cl. II com. din Mereologie si Chemie prof. Iul. Filipesculu.

b) la scól'a primara (normala) de copii si de copile.

Vineri in 25 Iuniu st. v. va face examenu:

Dela 8—10 óre a. m. cu cl. I de fete invet. Z. Butnaru.

Dela 10—11 $\frac{1}{2}$ óre a. m. cu cl. II de fete invet. S. Cranga.

Dela 3—5 óre p. m. cu cl. III de fete invet. I. Popovici.

Sambata in 26 Iuniu st. v. va face examenu!

Dela 8—10 óre a. m. cu cl. I de copii invet. I. Peligradu.

Dela 10—11 $\frac{1}{2}$ óre a. m. cu cl. II desp. a) de copii invet. I. Dobreanu.

Dela 2—3 $\frac{1}{2}$ óre p. m. cu cl. II desp. b) de copii invet. N. Oancea.

Dela 3 $\frac{1}{2}$ —5 óre p. m. cu cl. III desp. a) de copii invet. D. Cioflec.

Luni in 28 Iuniu st. v. va face examenu:

Dela 8—9 $\frac{1}{2}$ óre a. m. cu cl. III desp. b) de copii invet. I. Aronu.

Dela 9 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$ óre a. m. cu cl. IV de copii invet. G. Belisimu.

Examenele in clasele primare de copii se incheia cu cantári sub conducerea psaltulu G. Ucenescu.

c) Examenele de maturitate.

1) Examenulu oralu de maturitate alu scolariloru din cl. III comerciala va fi Sambata in 19 Iuniu st. v. a. m.

2) Examenulu oralu de maturitate alu scolariloru de cl. VIII gimn. va fi Luni in 28 Iuniu st. v. a. m. si p. m.

Marti in 29 st. v.

Dupa seversirea st. liturgii si dupa rugaciunea de multiamita in biseric'a st. Nicolae din Scheiu se va incheia anulu scol. 1875/6 cu cetirea clasificatiuniloru si cu impartirea premiiloru in sala cea mare a gimnasiului.

NB. Dumineca in 13 Iunie st. v. dela 10—12 a. m. se va tiené examenu in scól'a de Dumineca, iera dela 2—4 d. p. cu invetiaceii de meseriasi.

La aceste examene are onóre subseris'a Directiune a invitá pre toti binevoitorii si amicii scóleloru.

Brasiovu 7 Iuniu st. v. 1876.

Directiunea scóleloru centrale romane gr. or.

I. Mesiot'a,
Direct.

Revista de diurnale.

Intr'unulu din numerii nostri precedentii amintiramu pre scurtu de o corespondintia din Transilvani'a la diurnulu „Osten“, in care acelu corespondinte, vrea sa faca din visitatiunea canonica a prelatulu nostru bisericescu la Brasiovu capitalu politicu. Fiindu ca si foile nóstre române luara notitia despre acésta corespondintia, revenimu, pentru a o dá publiculu cetitoriu in totu cuprinsulu seu. Corespondinti'a dice:

Cea ce amu raportatu dtale decurendu despre o comedia de complanare, pre care voru sa o insceneze hegemonii maghiari fatia cu románi si pentru care s'au facutu pregatirile de lipsa, togm'a s'a confirmatu intr'unu modu eclatantu.

Pucinu inainte de Rosalii români din Brasiovu s'au insciintiatu pre caletelegrafica dela Sabiiu, cá sa astepte pre Rosalii visit'a metropolitulu gr. or. Mironu Romanul, a cáru antecedenție suntu in de ajunsu cunoscute, si pre cáti-va alti románi mai de frunte din Sabiiu. Nime nu putea sa-si esplice acésta activitate subita a metropolitulu si impregiurarea, ca densulu avea sa peregrineze aici cu unu bastonu dela faiseursi politici, desteptá multa suspitiune. Impregiurarea din urma se pare ca a indemnatu pre domni din Sabiiu sa fia cu mai multa precautiune asiá incátu metropolitulu in urma aduse cu sine prelanga suit'a sea spirituale numai pre consiliariulu guvernialu (pens.) Macelariu la Brasiovu.

Indata dupa sosirea prelatulu bisericescu i se presentara deregatoirile unguresci si la banchetulu arangiatu Luni dupa Rosalii directorulu gimnasiulu romanescu, dlu Mesiot'a, merse in toastulu seu pâna a strigá unu „sa traiésca“ ministeriulu ungurescu, probabilu cá multiamita pentru ca acestu ministeriu refusa gimnasiulu din Brasiovu ori ce subventiune materiale si a interdisu de ani incóce subventiunea ce o primea din Romani'a. Alti toastanti au radica tu pocalulu pentru infratirea nationalitatiloru, o frasa acésta, care si-a perdutu totu creditulu

prin comedia de complanare de pretempul lui Lonyay.

Cumca metropolitulu și domni ce banchetau cu densulu propriaminte sunt români acésta li o aduse aminte mai întâi colonelulu Dohler dela regimentulu II. de inf., care pronunția în limb'a româna unu toastu stralucitu pentru poporulu român, care după convicțiunea sea da soldatii cei mai apti și mai devotați. Si colonelulu bar. Gafron pronunția unu toastu, în care indigându la situațiunea critica în Europ'a esprima speranța „ca arma'ta Majestății Sale, deca va avé sa înfrunte înimici „din resaritu séu apusu, sudu séu nordu, séu din intru“, va ési învingătoare din lupta, despre ce credința a popóraloru i da o garanția.

Cu tóte aceste banchetulu de contelegere se termină cu unu tonu de cicada, espectorandu-se presidentulu dela tribunalulu ungurescu Maly, unu arménu hipermagiaru, cu tóta furia, căci s'a rezervatu unu toastu pentru justitia pe minutele de totu din urma, ceea ce a datu ansa între frații complanări la felu de felu de comentarie satirice asupra gingasiei temé, a justitiei magiare, pre care insusi Sennyey a numit'o în parlamentulu ungurescu asiatică.

Scandalulu acésta îi silu sa termineze rapede cu banchetulu și unu toastu, care avé sa iese pe fatia cu comedi'a complanării, nu s'a pronunțiatu de locu!

De aici metropolitulu se duse la Zernesci, unde locuesce barbatulu de influința Georgiu Baritiu. Acésta a statu indepartatu de banchetu și pe dlu Macelariu l'a costatu multa ostendela, pentru a-lu înduplecă că sa viziteze pe metropolitulu care a venitu numai pentru densulu la Zernesci.

Preste totu dlu Mironu Romanul se póte ca si-a castigatu convicțiunea, ca siansele pentru comedia de complanare planuita stau reu si ca numerulu adicțiilor sei e micu. Intelegemu bine, ca domni din Budapesta în fatia cu situațiunea amerintiătoare si cu starea cea trista, în care densii au adusu tiér'a prin o economia rea de 10 ani, inceptu a se înfioră. Dlu Tisza i se va paré convenabilu sa póta demustrá Cislaitaniei și curției, ca densulu e consolidatu si ca magiarii nu au sa piérda nimic chiaru de nu s'aru primí complanarea. Tóte aceste suntu invederate.

Nu mai nu ne putemu convinge, pentru ce magiarii sa ne póte pre noi români de nasu. Poporulu nostru are atâtu sentiu politicu sanatosu cătu sa nu-si puna fortiele pentru a scóte carulu din nomolulu, în care l'au adusu magiarii. Problem'a noastră nu póte fi de locu a consolidá si conservá monstrulu sistemulu hegemoniei magiare.

La acéstu articulu „Albin'a“ reflectéza asiá:

„Osten“ din Vien'a, si după elu inca unele alte foi, vréu a séi, ma a avé probe secrete, cumca vediut'a de mai de una-di a parintelui Archiepiscopu si Metropolitulu alu nostru Mironu Romanu în Brasiovu si impregiuru, a fostu pentru scopuri politice, și anume pentru de a provocá la români manifestatiuni de simpatia si încredere către guvernulu magiaru alu dlui Tisza.

Noi tienemu acésta presupunere de o mare absurditate. Parintele metropolitulu Mironu, ori cătu de pronunțiatu aderinte alu partitiei dlui Tisza, nu este elementulu din care se facu agentii politici. Noi avem reporturi speciale despre totu pasii si tóte vorbele, până si cele private (!!! Red. T.R.) ale Escelentiei sale, n'amugasitu inse intru toti o simpla urma de tendința politica, iéra toastelor celor nebunatece, atâtu de îndatenate în Transilvania la atari ocațiuni, rugámu a nu li-se atribui alta însemnatate de cătu ce au, de fanfaronade góle! —

„Gaz. Trans.“ face la acel'asi articulu urmatorulu comentariu:

De sub Temp'a 26 Iunie 1876.

Cetimu în unele diurnale straine despre încercări, ce s'aru face din partea maghiarilor spre a înscenă iéra manifestatiuni de infratire si de impacare între ei si între romani.

Nu cunoscemu sorgintile, din cari au scosu acele diurnale acésta noutate fia fontan'a ei ori si care, romana ori maghiara, totu atât'a, ca ea nu documentéza altu ceva, decâtu o deplina ignoranța a relatiunilor de dreptu, ce esistu între poporulu magiaru. Autorulu ei considera pre romani de pre inferiori în consciința loru nationale, spre a presupune despre noi, ca ne vomu face de risulu lumii cu manifestatiuni de impacari în numele natiunei, precum au aflatu cu cale a înscenă unii si altii în anii trecuti manifestatiuni în numele loru propriu fiindu în deplin'a cunoscintia, ca ele în meritu nice nu folosescu, nice nu strica, ci servescu óresi-cum spre a nu înstrainá de totulu totu ómeni parteculari, cari în viét'a de tóte dílele suntu avisati a vietui între olalta, si a negociá mii si mii de totu soiulu de afaceri comerciali si economice unii cu altii.

Poporulu romanu scie fórté, bine, si este de convicțiune: ca compatriotulu poporulu magiaru cá atare este datoriu a grigi numai si numai de interesele sale proprie, nu are nice datorintia nice dreptulu a dá ori a luá poporulu romanu cev'a, precum si poporulu romanu reciproce celui magiaru.

O datorintia patriotica, ce are si unulu si altulu este: reciproca stima, reciproca respectare a individualității nationale si a tuturor drepturilor politice si civile, ce resulta din acésta positiune natiunale coordinata.

Deca conducatoriul poporulu magiaru s'au abatutu dela acésta detorintia patriotica, si au sedusu pre partea poporulu maghiaru, care se deprinde cu afacerile publice de a inventoná doctrine politice opuse acéstei detorintie reciproce, în detrimentulu poporulu romanu si alu innascutelor sale drepturi, — noi i lasamu pre calea alésa de ei, — le detragemu insa partea noastră din mentionat'a detorintia patriotica, adeca în loculu stimei substituiemu disprețiulu.

Pentru acelu casu, candu primipilli maghiarilor aru voi a se reintórce de pre calea ratacirea loru fatia cu noi, ceea ce nu credemu, — atunci nu ei, ci imperatoarele si regele nostru este în dreptu a dá espressione acéstei vointi. Mediulu între individualitatea noastră nationale si între individualitatea loru — póte fi numai Domnitoriulu comunu, portatoriulu coróniei comune. — cu partile politice magiare, cu maioritatile loru parlamentari, fórté instabile, fórté schimbatióse, egoiste si inganfate, precum le vedemu cá suntu, nu avem a face nimic. Suferimu terorismulu loru până ce vomu poté suferi.

Ni se dice din partea acelor partite: Ce voiti voi cu speranția initiativei din partea Domnitoriului?

Dinasti'a si-a identificatu preinalt'a ei vointia cu vointia maghiarilor, interesele ei cu interesulu maghiarilor, si augustulu nostru Domnitoriu reprezenta numai suveranitatea nationala magiara, dar' nu si cea romana, care este reprezentata aiurea si prin altu domnitoriu!

Acésta afirmatiune magiara nu o credemu, precum nu o amu creditu nice pre la an. 1865—6; afirmatiunile acelor actori politici, cari promitendu poporulu scaderea impositelor, redicarea monopolulu de tutunu si a altor narcine, ei spuneau si vorbiau despre nemulțumirea Domnitoriului cu acei barbati de statu, cari au cútézat a propune si a midioloci chiaru marea unei diete transilvane, inarticularu poporulu romanu cá natiune

regnicolaria, si subserierea preinaltului nume sub legi redigiate, si în limb'a romana cu: Franciscuú, Iosefuú (alusione ironica la u mutu în ortografi'a adoptata de romanii de dincoá de Carpati).

Deca inse, preste tóta asteptarea popóreloru austro-ungare acésta aserțiune a maghiarilor aru fi în adeveru adoptata de supremu principiu fundamentalu de statu, si noi nu amu avé altu remediulu de scapare de sub acestu terorismu decâtu prin primirea conditiunilor rasei suprematisatórie, atunci binevoiesca domniile loru dela potere a formulá prin parlamentulu loru conditiunile, sub cari voiescu a primi pre unu poporulu compactu în numeru de aprópe trei milióne suflete, — indigenu dela 105 după Chr. cu posesiunea sea de pámentu ce i-a mai remasu, cu aprópe patru mii de comune rurale si cu o multime de institutiuni culturali în gratia dlórru cá natiune servitória (fiindu ca legea despre natiunalitáti de noi nu a fostu bine primita, — ea a fostu facuta, — nu este inse nici acea respectata) apoi sa ne spuna, care este factorulu legislativu stabilu în statu, care nu aru poté negá máné, ce a promis astadi, si apoi cine dintre noi suntu persónele, cari aru fi competinte după dreptulu internationalu a intrá în tractatiuni cu dlórru, — nu cum-va P. Moritz deputatulu notariulu din Topárcea si consotii sei din parlamentu?

Aru fi tempulu se încete chiaru si faimele despre asemeni comedii de impacări, — nedemne si de noi si de magiari; caus'a noastră nu póte fi obiectu de tergu, ci remane si va remané obiectu de dreptu.

Sub titulu „lánga Aradu, la serbatorile Rosalielor.“

În „Tel. Romanu“, unu anonimu, ce se subserie: „Unu fostu membru alu congresulu dela 1868“, publicá trei articli, s'en propriamente unu articlu în trei nri, asupra conflictulu din sinodulu Aradulu de estu tempu, spre justificarea peocedurei maioritáti si combaterea celorl aduse în acésta materia în „Albin'a“.

Cele publicate în cei dintâi doi nri nu le-amu cetitu, asteptându se vedemu încheierea: căci „la capetu plesnesce biciulu“ dice magiarulu, si „de pe códa cunosci ciorcusi'a“, dice romanulu.

Din ultim'a parte a aperiarii într'adeveru cunoscámu paserea. Ea într'adeveru este ciorcusi'a; sare din paru în paru, si nu are nici ideia de diferința cea mare între „parere“ si „convicțiune“, „oportunitate“ si „onóre“, „complotu“ si „conferința“. Ea, ciorcusi'a, în not'a ei finale mereu caraiesce ca: ambitiunea si orgoliulu lui Babesiu este vatematu, alt'a nimic'a! Ca elu a devenitu neconsecinte; căci de multe ori a caditu cu propunerile sale în sinodu si s'a supusu maioritáti, iéra acum'a face comedie si scisiune.

Si nici după astfelu de proprie observatiuni nu se deschidu ciorcusei ochii, sa-si véda cumplit'a prostie si retacire!!

Cu astfelu de pasere nu merita a stá de vorba. Este destulu ca scimu, cine si cu ce argumente s'a pusu a aperiá necalificabilea purtare a coalitiunei din Aradu.

Numele Ales. Mocioni noi de câte ori lu invocámu, o facemu cu celu mai mare respectu; paserea din „Tel. Rom.“ si sterge de elu necalitul sau ciocu. Inca o dovéda ca este ciorcusia. („Albin'a“)

Ori-ce comentariu e de prisosu.

Celu mai stimatu diaru francesu din Constantinopole „Le Courier d'Orient“ a fostu suspendatu pentru ca a îndrasnitu a-si ridicá vocea contr'a masacrulu comis de Cerchezi

si de basi-bozuci asupra populatiunei pacinice bulgare.

Iéra relatiunea acésti diaru:

„Fapte fórté dureróse s'a petrecutu la Novo-Selo (Zagor'a). Basi-bozuci si cerchezi, după ce au pradatu si devastatu vecinatatea acésti sate, au intratu chiaru în satu si a începutu acolo a masacrá si a pradá. Mai multu de patru sute femei si copii au fugitu si au ajunsu în cea mai deplorabila stare la Caloferu. Cerendu ajutoriu dela locuitorii acélu satu, notabili se gaséu în cea mai critica positiune: câte-va díle înainte se facuse intielegerea între ei si locuitorii satelor musulmane din pregiuru, ca 'si voru dá ajutoriu mutualu, deca vr'o banda de insurgenti séu de cerchezi aru veni sa-i atace: Astfelu cei din Caloferu trebuia sa insciintieze fára intardiere susu-disele sate indata ce comitagii (membrii comitetelor) s'aru ivi.

„În casulu de fatia, locuitorii din Caloferu nu puteau primi pe nenorocitiilor loru frati bulgari fára a insciinti înainte pe musulmani; altfelu acésti'a aru fi luat pe fugitii din Novo-Selo dreptu comitagii, atunci s'aru fi finitu cu Calofer. Ce sa faca? notabili tienura sfatu cu mudirulu si se luá hotarirea a trimite la fia-care satu musulmanu aliatu doi ómeni cu rugaciunea de a insarciná doué persóne cá sa mérga sa viziteze pe cei 400 nenorociti bulgari cari cereau ospitalitate. În adeveru, patru-dieci musulmani armati insotiti de câte-va locuitori din Caloferu, se dusera la livedea unde așteptau fugitii si după ce constataru adeverulu, ei dedura consimțimentulu lor pentru ospitalitatea ceruta.

„Patru sute persóne, din care unu mare numeru de raniti, trebuia sa se instaleze în monastirea de calugariie disa Sant'a Troitia, unde locuitorii din Kalofer trebuia sa le hranésca. Dar' unu faptu odiosu se petrecuse la livedea înainte de a sosi cei patru-dieci musulmani armati. Pre cându acésti din urma se pregátu cá sa plece, aprópe vr'o doué sute individe din aceleasi sate, alergara pe o alta cale la loculu unde se aflau fugitii din Novo-Selo si i despoiaru de totu ce acésti nenorociti potura scapá de rapacitatea cerchesiloru; luara în acélasu tempu vr'o patru-dieci fete tinere din cele mai frumóse si le dusera cu sil'a la satele lor.

„Vediendu acéste nenorocite victime, femeile turcesci, probabilu din gelosie incepura a strigá: noi nu voimu pre acéste ghiaur carilar (femei crestine). Atunci tinerele fete fura conduse o óra si jumetate departe de Kaloferu, aprópe de aiazm'a santulu Cirilu, pre mosia dlui Teodoru Mitcoff, unde rapitoriilor lor satisfacura asupra-le pasiunile lor brutale. După acésta crima, ei comiseru inca un'a mai oribila: ei închiseru tóte esirile si dadura focu mosiei, unde se gasea multe paie, si nenorocitele copile periră în flacari.

„Acésta n'a fostu de ajunsu. Acei cu cari bulgarii erau sa tráiesca în buna intielegere pentru apararea comuna, 'si însusira cu cu sil'a vitele lor, si dóue díle după ce se întorsesera a casa, ei tramiseru la Kaloferu spre a cere vr'o diece alte fete tinere din Novo-Selo!“

„Le Courier d'Orient“ termina relatiunea sea cu urmatórea esclamatune:

„Protectiunea nu ajunge de locu. Trebuie cá culpabili sa fia aspru pedepsiti. Bratiulu justitiei nu póte remané imobilu în fatia unoru crudimi monstruóse cá acéstea.“

Nóue amenunte asupra asasináriloru ministriloru turci.

Intr'unulu din numerile precedente, amu datu câte-va amenunte asupra asasinárei ministriloru din Con-

stantinopole. Unu punctu a remasu inse nelamuritu in acea dare de séma: cum a pututu omoritorulu sa patrundia pâna in salonulu in care se tiené consiliulu ministriloru. „Corespondinți'a orientala“ esplica acést'a in articulu urmatoriu, dându si alte amenunte interesante:

In curtea conacului lui Mithad-pasi'a oficiarulu trecu fâra sa fi fostu vedutu de servitori, se îndreptă câtra primulu etagiu, unde erau adunati ministrii. Ajungendu in capulu scârei, se gasi fatia in fatia cu doi servitori, paditori ai usiei cu gémuri dela sal'a cea mare care precede sal'a de consiliu. Adresandu-se câtra amendo, oficiarulu dise ca are sa faca lui Hussein-Avni-pasi'a o comunicatiune importanta. Paditorii i respunsera ca se astepte pâna se va radica siedinti'a; dupa câte-va minute inse, profitandu din absentia unui'a din servitori, oficiarulu intră in vorba cu celalaltu si spuse ca misiunea sea eră de cea mai mare importantia. Atunci alu doilea servitoru se cobori in curte pentru a comunica ómeniloru din suit'a lui Hussein-Avni-pasi'a cererea oficiarului, iér' Hassan, remanendu singuru, intra in sal'a cea mare, de unde vedé fôrte bine pre ministrii, căci usi'a eră întredeschisa.

De aci intră in sal'a de consiliu, tienendu unu revolveru in mân'a drépta si unu iataganu in cea stanga, inaintă câtra ministrulu de resbelu Hussein-Avni-pasi'a, si cu vocea abatuta de emotiune, i strigă: „Ministre de resbelu, padiesce-te.“ Pronunciandu aceste vorbe, se repedí asupr'a lui Hussein-Avni-pasi'a si dede focu. La acést'a atingendu-lu la umeru prin o a dóu'a descarcatura si in acel'asi tempu ranindu-lu si cu iataganulu, 'lu silí a se opri.

In acestu momentu criticu, toti ceilalti ministri, crediendu ca e vr'o conspiratiune, esira din salonu, afara de Rasid-pasi'a, care remasa fisatu pre scaunu cá paralisatu de teróre. In tempulu acést'a Hussein-Avni-pasi'a, cu tóta ran'a sea mortala, se târi spre usia, candu asasinulu, intorcendu-se la elu, i dete mai multe lovituri cu iataganulu. Unu sevitoriu alu lui Midhat-pasi'a, care intră in acestu momentu, voindu se opréscă braciulu asasinului, fu lungitu la pamentu printr'o a trei'a descarcatura de revolveru. Rasid-pasi'a, de si remasese liberu, nu se gândiá in sa se fuga, astu-felu eră de imarmuritu; elu 'si lasase capulu pre spatele scaunului si remasese cá adormitu, candu asasinulu reintorcendu-se in salonu, pusa in drépt'a revolverulu la capu si lu ucise la momentu. Apoi se întorse câtra usia laterale, care dá in camer'a in care ministrii se retraseră si se baricadasera; incercă s'o deschida, dara neisbutindu, trase de dóue ori cu revolverulu in ea, sperandu ca va loví pre cei cari se aflau in cealalta camera. Glóntiele au strabatutu in adeveru usi'a pastrandu o putere destulu de mare, căci au intratu in captusiel'a de lemn a paretiloru camerei in care se retraseră vizirulu si ceilalti ministrii. Asasinulu parea stapanitu de o furia completa: candu intrerumpea incercările séle de a strabate in cealalta camera, sfarimá mobilele din camera in care se aflá si cautá a-i dá focu; cas'a fiindu inse de pétra, foculu s'a marginitu numai la perdele. In acestu tempu Midhat-pasi'a trecuse din camer'a literale in harem pentru a luá de acolo singurulu revolveru ce avea in casa; cu acést'a arma se cobori in etagiulu de josu si voi sa se suie iér' pentru a loví pe asasinu, inse tóte persónele ce se aflau acolo se opuseră la acést'a si-lu retienura cu fortia. Acést'a oribila scena dură aprópe trei patrare de óra, cându in fine sosira pe rendu soldati si gen-

darmi. Confusiunea a fostu teribila in tempu de câte-va minute; s'au datu mai multe focuri. Asasinulu, fiindu in fine prinsu, a fostu teritu josu, inse tienendu inca unu revolveru in mân'a drépta. Ranitu dejá, elu aru fi fostu sfasiatu fâra intervenirea lui Midhat-pasi'a, care disese lui Schukri-Bei se nu-lu omóre. Tocmai in acestu momentu Schukri-Bey a caditu mortu fiindu lovit de unu glontiu.

„U. A.“

Varietăți.

* Escelenti'a Sea Inaltu Présantitulu Archieppu si metropolitu Mironu Romanul a plecatu eri la Salisce spre a celebrá acolo parastasu pentru Marele seu predecesoru Archieppulu si Metropolitulu Andreiu Baronu de Siagun'a.

* Précviosii'a Sea P. Archimandritu si Vicariu alu Archiepiscopiei Nicolau Pope'a va celebrá astadi parastasu la mormentulu Marelui Archiereu, Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu Baronu de Siagun'a in Rasinari.

(+) Eufemi'a Manu, nascuta Piposiu, infrânta de durere, aduce in numele seu si alu nepótei sele Eufemi'a Caton'a, precum si intr'alu mamei si sorei sale, alu fratiloru, alu cumnatiloru sei, si alu cumnatelor sale, la cunoscintia, ca neuitaverulu seu consotiu, resp. mosiu, ginere, cumnatu si unchiu **Petru Manu**, pensionatu consiliariu r. ung. de finantie, decoratu cu crucea de merite cu coróna, si membru alu asociatiunii transilvane, a incetatu de a mai fi, repausându in 18/30 ale lunei curente, diminéti'a la 5 óre in urm'a unui morbu indelungatu si preadure-rosu, dupa o casetoria fericita de 32 ani, in alu 74 anu alu etáti sale.

Remasitiile pamentene ale neuitaverulu repausatu se voru astruca in 19 Iuniu (1 Iuliu) a. c. la 4 óre dupa amédi in cimiteriulu gr. catholicu de aici.

Liturgi'a cu parastasu pentru repausatu se va tiené Dumineca in 20 Iuniu (2 Iuliu) a. c. la 10 óre ante-amédi in biserica parochiala gr. cath. din locu.

* (Stipendiu). Senatul scolasticu din comitatulu Cetatii-de-balta are de conferitu unu stipendiu de 150 fl. pentru acelu teneru, care va sa se faca ingineriu, arhitectu sau masinistu. La stipendiu potu concurge numai tineri din comunele cercului electoralu inferioru alu acelu comitat, e fâra destingere de nationalitate si confessiune, si adeca tineri cari: a) au absolvitu cu distinctiune unu gimnasiu superioru séu o scóla reala superióra si asculta un'a din specialitatile amintite la unu politechnicu din patria séu din strainatate; b) este seracu si nu are altu stipendiu. Stipendiulu se póte folosi 2—3 ani. Suplicile suntu a se adresá pâna la finea lui Iuliu 1876 vicecomitelui comitatului Cetatii-de-balta.

* Denumirile comitiloru supremi in comitatele de nou arondate voru urmá in dilele cele mai de aprópe si se voru publicá in fói'a oficiala.

* Vitielu cu doue capete. Intr'o notitia scurta anunciasemu publiculu de acestu jocu alu naturei. Revenimu asupr'a acestui obiectu cá sa intregimu unele date care de siguru voru interesá pe publiculu nostru mai restrinsu. P. Archidiaconu si secretariu alu consistoriului nostru archidiecepsanu, Nicolau Fratesiu, a cumparatu pielea vitielului cu doue capete, a ingrigitu, cu spesele proprie, de o-a preparatu si umplutu, si alalta eri a si espedatu vitielulu la museulu gimnasiului nostru din Brasiovu, pentru care museu domni'a sea destinase acestu obiectu interesantu din capulu loculu.

* Secuestratiunea asupr'a averei remase de bar. Bruckental s'a delaturatu.

* Program'a Gimnasiului reg. de statu de pre anulu scol. 1875/6 cuprinde dóue elegie la mórtea lui Francissu Deak, un'a in limb'a elena de prof. Cebeceanu si alt'a in limb'a latina de prof. Balazs, mai departe unu tratatu despre anatomi'a comparativa a canalului de nutritie de prof. Desid. Veress si raporturi din partea directiunei.

Scolari au fostu in anulu acest'a dupa confessiuni: 109 rom. cat., 89 gr. or., 28 gr. cat., 18 reform. calvini, 2 unitari si 1 evang. Dupa nationalitati magiari 127, romani 108 (117 ni se pare nóue Red) si nemti 12.

* Esamenile la scólele evangelice de aici se incepu in 3 Iuliu st. n. si se sfersiescu in 7 Iuliu st. n. In diu'a urmátore, 8 Iuliu, se serbéza incheierea anului scolasticu. Esamenile de maturitate voru urmá in septaman'a cea mai de aprópe.

* Tempulu. Pentrucá sa nu esimu din usu, alaltaeri furamu norociti de o tempestate infricosiata iérasi dupa média di. Detonatiunile erau puternice, cu deosebire un'a, carea a lovit in magazinulu militariu de proviantu, fâra de a strica ce-va, pentrucá magazinulu este scutitu de unu paratoneriu. Audimu ca in biroulu telegraficu de aici inca s'a simtitu fôrte tare influinti'a tempestáti, dara n'a facutu nici o dauna. Plói'a fu torrentiala. Sperámu ca dóra se voru mai rari si tempestátile si ploile, pentrucá au inceputu a se aratá numai totu a trei'a di.

* Inundári de ape, pétra, suntu calamitati cari ni se anuncia din diverse párti ale tieiei. Urmárite se simtu in piatia la pretiulu bucatelor si legumiloru, care se suie in modu neasteptatu.

* La catunulu Oesti, districtulu Argesiu, (Romania) in diu'a de 26 Maiu, cadiendu o plóie fôrte mare, a trasitu doi copii si 10 oi, unulu in etate de 17 ani, alu locuitoriului Oprea Zidaru, si altulu in etate de 16 ani, alu lui Nicolae G. Stanculescu, cari gasindu-se cu vitele la pasiune s'au trasu sub unu nucu spre a se adaposti de plóie, in sa celu dintáiu a si muritu pe data impreuna cu acele 10 oi, iér' celu din urma, fiindu putienu contusiatu, se afla senatosu.

* Pentru comedi'a cea de obste. Unu manuscriptu din 1790 cuprindiendu gandirile lui Oxenstiern'a, arata cam in ce chipu avéu obiceiulu de a privi stramosii nostri lumea acést'a. Eata ce dice unu pasagiu din acea carte:

„Lumea este priveliste, ómenii suntu comediantii, noroculu impartieste jocurile si intemplările le alcatuescu. Teologii ocármuescu machinurile si filosofii suntu privitorii. Bogatii prindu locurile, cei puternici apuca loculu celu mai inaltu, si la pamentu suntu seracii. Muierile aduc racoréla si cei necajiti de norocu iau muculu lumináriloru. Nebuniile alcatuescu intócimirea canteceleuru si vremea trage perdu'a... Lumea vrea sa se insiele — insiele-se dar'. Deschiderea comediei incepe din lacrami si din suspinuri. In lucrarea cea dintáiu se arata pricinele cele nebunesce a ómeniloru. Cei fâra de simtire batu in palme, cá sa arete a loru bucuria, cei intielepti fluera jocurile. Celu ce intra platesce la usia unu banu, ce se numesce ostená si ia in loculu lui unu petecu pecetluitu, ce insemnéza neodichn'a, cátu 'si va tiené loculu. Schimbarea priciniloru ii zabovesce putienu pre privitorii. Impletiturile cele bune séu reu impletite facu sa rida filosofii. Acolo se vedu uriesi, care deodată se facu logosi (?) si logosi, cari fâra de veste se facu mari si vinu la o inaltime fâra de mesura. Acolo

se arata ómenii, cari se paru ca au tóte mesurile si padi'a, ce s'aru puté socoti, cá sa nu lese drumulu celu adeveratu, care duce la sfersitul ce 'si punu inainte; in vreme cându despre alta parte cei nebuni si fâra de grija apipaie usi'a nenorociloru lumesci. In scurtu: acestu feliu este comedi'a lunei acestei'a, si cel'a ce vrea sa aiba zabava cu linisce, sa se puna intr'unu unghiu micu, de unde sa póta cu odichna, cá sa fia privitoriu si unde sa nu fia nici decum cunoscutu, cá sa póta fâra de grige a o batjocóri, dupa cum i se cade.“

Nu mai putienu interesante suntu proverbele romanesci asupr'a comediei cei de obste.

Eata câte-va:

Lumea-i cá o oglinda, in care se gatesce omulu, cá sa arete precum nu este, ea e cá o comedie, in care fiecare jóca rol'a sea si unde celu mai de risu prinde loculu celu mai bunu. Ea e cá unu limanu, unde unulu soscesce si altulu purcede; unulu se bucura, de celu ce vine, si altulu se tristéza de celu ce purcede. Ea i cá unu spitalu, plinu de ori ce patimi. Ea e cá unu birtu cu dóue porti deschise, pre un'a intra, pe alt'a iésa; béu, mananca si se ducu; unulu pre altulu nu se cunósce cine intra si cine iese. Lumea-i cá unu bálcu, unde unii canta, altii jóca, unii vendu, altii cumpara, unii béu si chiuiescu, iér' altii numai privescu. Tóte in ea, cá diu'a vinu si se ducu. Precum in fundulu márei sta margaritariulu si marga-nulu si in fundulu pamentului pietrile cele mai scumpe, iér' pre fati'a márei tóte mortaciunile, asiá si in lume. Cei vrednici si cinstiti ascunsi se neve-diuti, iér' cei nerozi in cinste mare. Lume fâra nebuni, cá padure fâra uscaturi — nu se gasesce.

* Indreptare. In numerulu trecut, in articulu: „La inmormentarea Archieppului si Metropolitului Andreiu Bar. de Siagun'a“ o de a se îndreptá pre pag. 1 col. I. pas. 3: in diu'a de Santulu Andreiu...; pre col. II pas. 3. dupa cuvintele: „in sinodulu dela 1874“ in locu de coma e de a se pune coma punctata séu semicolon si apoi a se intercide cuvintele: **nu corespundem** etc. Pre pag. 3 din corespund. Sabiiu este a se sterge cuvintele: **de protopresb. Ioanu Hani'a.**

Burs'a de Vien'a.

Din 19 Iuniu (1 Iuliu) 1876.

Metalicelo 5%	64 80
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68 25
Imprumutulu de statu din 1860	109 —
Actiuni de banca	831 —
Actiuni de creditu	137 50
London	126 25
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	72 50
„ „ „ Temisioreno	72 —
„ „ „ Ardelenesci	71 —
„ „ „ Croato-slavone	82 —
Argintu	101 80
Galbinu	5 95
Napoleonu d'auru (poli)	10 01
Valut'a nóua imperiale germana	64 80

Nr. pr. 111. — 1876.

Edictu.

Adamu Marianu neorusticu gr. or din Bei'a, cu necredintia, parasindu-si pre muierea sea Mari'a lui Moise Tarb'a din Archit'a o au lasatu cu o copila mica a loru, si au prebegitu de 4 ani trecuti de nu se mai scie nimic'a de densulu.

Prin acést'a se citéza (pe bas'a Drept. can. §. 113 p. 12. pag. 78) cá in terminu de unu anu si o di dela datulu de fatia sa se prezenteze la subscrisulu Foru alu scaunului protop. tractualu; cáci la din contra, se va luá la pertractare caus'a jeluitóre, si se va decide in sensulu S. pravile a bisericeii ortodoxe si in absentia lui.

Sighisiór'a 24 Aprile 1876 st. v. Scaunulu protopresbiteralu alu tractului Sighisiórei gr. or.

Zacharie Boiu, protopopu.